

I

Було колись — в Україні
Ревіли гармати;
Було колись — запорожці
Вміли панувати.
Панували, добували
І славу, і волю;
Минулося — осталися
Могили на полі.
Високії ті могили,
Де лягло спочити
Козацьке біле тіло,
В китаїку повите.
Високії ті могили
Чорніють, як гори,
Та про волю нишком в полі
З вітрами говорять.
Свідок слави дідівщини
З вітром розмовляє,
А внук косу несе в росу,
За ними співає.

Було колись — в Україні
Лихо танцювало,
Журба в шинку мед-горілку
Поставцем кружала.
Було колись добре жити
На тій Україні...
А згадаймо! може, серце
Хоч трохи спочине.

II

Чорна хмара з-за Лиману
Небо, сонце криє,

Синє море звірюкою
То стогне, то виє,
Дніпра гирло затопило.
«А путе, хлоп'ята, Па байдаки!
Море грає — Ходім погуляти!»
Висипали запорожці —
Лиман човни вкрили.
«Грай же, море!» — заспівали,—
Запінились хвилі.
Кругом хвилі, як ті гори:
Ні землі, ні неба.
Серце мліє, а козакам
Того тільки й треба.
Пливуть собі та співають;
Рибалка літає...
А попереду отаман
Веде, куди знає.
Походжає вздовж байдака,
Гасне люлька в роті;
Поглядає сюди-туди —
Де-де будь роботі?
Закрутивши чорні уси,
За ухо чуприну,
Підняв шапку — човни стали.
«Нехай ворог гине!
Не в Синопу¹, отамани,
Паїюве-молодці,
А у Царград², до султана,
Поїдемо в гості!»
«Добре, батьку отамане!» —
Кругом заревіло.
«Спасибі вам!» —
Надів шапку.
Знову закипіло
Синє море; вздовж байдака
Знову походжає
Пан отаман та па хвилю
Мовчки поглядає.

[1839, С.-Петербург]

Іван Підкова (? — 1578)—за походженням молдаванин, до 1577 р. був запорозьким козаком, а потім (1577—1578) молдавським господарем, один з керівників визвольної боротьби молдавського народу проти турецько-татарських загарбників і молдавських феодалів у XVI ст. Про його участь у морських походах відомостей немає.

1. *Синоп* — портове місто в Туреччині на Чорному морі.

2. *Царград* — Царгород, давня слов'янська назва Константинополя (Стамбула), колишньої столиці Туреччини.